

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)
SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)
SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu K. K.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 27 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

K. K. (dalej: „wnoszący protest”) pismem z 16 czerwca 2025 r. wniósł do Sądu Najwyższego protest wyborczy przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych dnia 1 czerwca 2025 roku. W proteście tym wskazał na „kryminogenne okoliczności”, tj.:

1. Brak informatycznego systemu walidacji „zaświadczeń o prawie do głosowania poza miejscem zamieszkania” umożliwiającego weryfikację każdego zaświadczenia w czasie rzeczywistym celem stwierdzenia jego autentyczności,

zgodności z decyzją wystawiającego urzędu gminy bądź miasta, lub próby posłużenia się zaświadczeniem wielokrotnie;

2. Niewystarczające zabezpieczenia fizyczne zaświadczeń, o których mowa w pkt. 1, które mogły zostać skopiowane lub nawet podrobione bez wiedzy urzędów czy komisji;

3. Brak przejrzystego i audytowalnego rejestru wszystkich wydanych i okazanych zaświadczeń, umożliwiającego stwierdzenie, czy:

- nie doszło do wielokrotnego pobrania karty wyborczej i aktu głosowania na podstawie jednego zaświadczenia - np. w różnych komisjach wyborczych,

- zaświadczenia nie były wykorzystywane przez osoby inne, niż uprawnione,

- nie wystąpiły braki lub niespójności w ewidencji;

4. Brak wdrożenia technologii znanych i stosowanych już w administracji publicznej, jak choćby kodów QR takich jak w certyfikatach covidowych;

5. Brak informacji o wynikach kontroli wewnętrznej PKW, mogącej potwierdzić lub wykluczyć powyższe nieprawidłowości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów

kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

W nawiązaniu do przywołanych regulacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że wszelkie zarzuty, inne niż te określone w art. 82 § 1 k.wyb., stanowią wyjście poza przewidziany w kodeksie wyborczym przedmiot protestu, co czyni go niedopuszczalnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 czerwca 2015 r., III SW 60/15; 31 lipca 2020 r., I NSW 2027/20; 31 lipca 2020 r., I NSW 2286/20).

Jednocześnie podkreśla się, że w przedmiocie protestu, o którym mowa w art. 82 § 1 k.wyb., nie mieszczą się ogólnikowe zarzuty sprowadzające się do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach wyborczych, oparte jedynie na kontestowaniu wyników wyborów ogłoszonych przez właściwy do tego organ, na domniemaniach, hipotezach i założeniach o nieprawidłowościach, bez przedstawiania dowodów, które powinny uzasadniać, rzeczywiście potwierdzać zarzut protestu mieszczący się w granicach bezprawności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 lutego 1990 r., III SW 93/90; 5 grudnia 2007 r., III SW 63/07; 16 lipca 2014 r., III SW 35/14).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdza, że wnoszący protest ograniczył się jedynie do wymienienia dostrzeganych przez siebie deficytów istniejących obecnie mechanizmów głosowania w oparciu o zaświadczenie do głosowania. Nie podał przy tym żadnych konkretnych przypadków naruszeń obowiązującego prawa, ani też nie przedstawił lub wskazał dowodów. Z jego wyводу wybrzmiewa konkluzja, że gdyby rozwiązania, o jakich pisze, znalazły zastosowanie, proces demokratyczny w Polsce byłby hipotetycznie lepiej chroniony.

Wobec powyższych ustaleń Sąd Najwyższy pozostawia protest bez dalszego biegu. Przesądza o tym art. 322 § 1 k.wyb., z którego jasno wynika, że takie rozstrzygnięcie musi zostać wydane, m.in. jeśli protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

[D.Z.]

[a.t]